

איןני יודע אם הקדיש קלורייסקי תשומת לב רבה כל כך גם למושבות אחרות בוגיל. מטולה הייתה מיוחדת. הייתה בה אווירה של יישוב קטן ומרוחק. היה שם נוער טוב. האיכרים היו דתיים אך לא קיצוניים, עבדו בעצמם עם ה"חרותים" הערבים, הקימו משקים.

מטולה השקיע קלורייסקי יומה, וחיפש דרכים לשיפורים בלתי פוסקים. דאג לרענן את היישוב הותיק באנשיים צעירים כמתישבים, ובתקופת מלחמת-העולם הייתה מטולה בסיס לקבוצות פועלים שקיבלו מקלורייסקי עידוד ותמיכה, וגם המושבה יוצאה נשכרת, בתוספת כוחות צעירים.

כאשר פרצה המלחמה, היא מלחמת-העולם הראשונה, נותקו הקשרים עם אירופה ונטעו העrozים שטיפקו מימון לעמונות ההתיישבות בארץ כולה ובוגיל בפרט. דוקא בתקופה זו התגלה קלורייסקי כמנהיג.

על אחריותו האישית העלה ישובים על הקרקע גם בזמן המלחמה, גם ללא מימון חיצוני. כך הוקמו כפר גלעדי, תל-חי, חמאה (שנעובה אחר כך) אילת השחר, ושוקמה מchnאים.

מקורות המימון שלו היו שונים ומשונים: עסקות שונות והלוואות מנכבדים ערבים.

אנשי המנגנון במושבות, כמו עובדי חינוך ומינהל, המשיכו לקבל את משכורתם. מהין הגיע המימון, איןני יודע. במימון והתיישבות החדש השתתפה כל הידע לי קפאיי.¹⁶

קלורייסקי ראה בתחום תפקידו להגן על היישובים מפני התנכלויות השלטון הטורקי והרדיופות בזמן המלחמה. לא חס על עצמו, רץ והתרכז, הפעיל את הקשרים שהיו לו בחלונות הגבויים של המימש התורכי ב כדי להבטיח בכל מחיר המשך החיים והעבודה, ניצל גם את קשריו הטובים עם נכבדים ערבים והצליח לקבל מהם עזרה בצרות שונות. בין השאר קיבל מצרכי מזון מעודפי תוצרת חקלאית מאיזור دمشق בתנאי תשלום דחוי עד לאחר המלחמה.

זכור לי ה"קמרדיין" - משמש מি�בש, שהביא קלורייסקי למטולה בחזרו מנסעה לדמשק. היה זה בזמן שהרעב כבר החל לכרסם).

הוא לקלורייסקי רעונות גדולים בקשר להשתלבות היישוב היהודי במרחב. קשרים מיוחדים היו לו עם המנהיגות הערבית שהתחילה להתגבש בשנות המלחמה ומרכזזה היה בדמשק. המנהיגים היו מתיעצים איתו ומכבדים את דעתו.

פעילות העצמאית בקשר להתיישבות בשנות המלחמה עلتה לו בקרירה